

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 13.03.12.

nr. 1158 podpis. *Borusewicz*

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

ROWwpi- mwm-(1)0700-1/12(1080)

Warszawa, 12 marca 2012 r.

[Signature]
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 14.03.12 r.
nr 2066 podpis. *[Signature]*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 lutego br. dotyczące oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego w sprawie warunku posiadania rolniczych kwalifikacji zawodowych przez beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (SPO), oraz w nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji w tej kwestii, przekazuję, co następuje.

Posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych było jednym z warunków przyznania pomocy w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” SPO, określonym w art. 8 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach krajowych (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”). Przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999, a w ślad za nimi przepisy krajowe, dopuszczały jednak, w drodze wyjątku, przyznanie pomocy młodemu rolnikowi, który w chwili ubiegania się o premię nie spełniał ww. kryterium, pod warunkiem, że uzupełni on wykształcenie w okresie **nie dłuższym niż 5 lat od dnia podjęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego**.

W przepisach krajowych doprecyzowano wymogi m.in. w zakresie kwalifikacji zawodowych przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 207, poz. 2117, z późn. zm.) określa, że warunek dotyczący kwalifikacji zawodowych był spełniony, jeżeli dana osoba posiadała odpowiednie wykształcenie lub staż pracy w gospodarstwie rolnym. Za staż pracy w gospodarstwie uznawany był okres, **liczony do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu**, w którym wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik lub prowadził przejęte gospodarstwo rolne. Spełnienie warunku w zakresie posiadania odpowiedniego stażu pracy w gospodarstwie rolnym było sprawdzane na etapie weryfikacji wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach naborów przeprowadzonych w poprzednim okresie programowania, tj. latach 2004-2006, gdyż, jak wspomniano wyżej, staż pracy liczony był wyłącznie do dnia złożenia wniosku i nie mógł być

przedmiotem uzupełnienia. W związku z powyższym, uzyskanie kwalifikacji rolniczych mogło nastąpić wyłącznie w drodze uzupełnienia wykształcenia do poziomu określonego w Uzupełnieniu SPO, zgodnie ze szczegółowym wykazem kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych wymaganych w ramach działania, określonym w Załączniku nr 2 do Uzupełnienia Programu.

Pragnę podkreślić, że **beneficjenci działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” SPO zobowiązywali się do spełnienia wymogów określonych w Programie i Uzupełnieniu Programu**, w tym do **uzupełnienia wykształcenia w celu spełnienia kwalifikacji zawodowych w ciągu 5 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa, w umowie o dofinansowanie projektu** zawartej z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Zobowiązywali się również do złożenia odpowiednich dokumentów potwierdzających spełnienie podjętych w umowie zobowiązań, w tym przypadku dokumentu poświadczającego wykształcenie. Konsekwencją niewywiązania się z warunków umowy, w tym z warunku dotyczącego kwalifikacji rolniczych, był zwrot otrzymanej pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłaty premii. Należy zatem zakładać, że warunki, do spełnienia których zobowiązywali się beneficjenci działania „Ułatwianie...” SPO, wynikające z przepisów prawa oraz z treści umowy o dofinansowanie projektu były im znane.

W wyjątkowych sytuacjach istniała możliwość zwolnienia beneficjenta z nałożonego na niego zobowiązania lub przedłużenia okresu na jego wypełnienie, na skutek wystąpienia **okoliczności o charakterze siły wyższej**. Załącznik nr 9 do Uzupełnienia SPO stanowi, że za okoliczność o charakterze siły wyższej uznaje się wszelkie nieprzewidywalne zdarzenia będące poza kontrolą, których nie można przewyciężyć mimo wszelkich należytych starań. Zgodę na całkowite bądź częściowe zwolnienie beneficjenta ze zobowiązania wynikającego z przepisów prawa oraz postanowień ww. umowy mogła wyrazić **Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**.

Natomiast w przypadku, gdy zdaniem beneficjenta SPO żądanie ARiMR w zakresie zwrotu przyznanej premii dla młodych rolników, narusza postanowienia zawartej umowy o dofinansowanie projektu, może on dochodzić swoich racji na drodze sądowej. Umowa o dofinansowanie projektu jest bowiem umową cywilnoprawną, określającą wzajemne prawa i obowiązki stron. Spory w zakresie umów cywilnoprawnych rozpoznawane są na drodze postępowania cywilnego, **przed sądem powszechnym**. Należy przy tym pamiętać, że rozstrzygnięcie sądu powszechnego obowiązuje wyłącznie w danej, indywidualnej sprawie, co do której sąd wydał orzeczenie.

Podobne rozwiązania w kwestii spełnienia warunku dotyczącego kwalifikacji zawodowych przyjęto w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, przy czym okres na uzupełnienie wykształcenia wynosi 3 lata od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Szczegółowe wymogi dotyczące kwalifikacji zawodowych określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1443 z późn. zm.). Natomiast wykaz kierunków studiów, zawodów i specjalności oraz tytułów zawodowych w zakresie rolnictwa, a także rodzaje dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych zawiera załącznik do ww. rozporządzenia. Zgodnie z tym rozporządzeniem, za staż pracy w rolnictwie uznaje się okres, liczony do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, w którym wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik, był zatrudniony w gospodarstwie rolnym na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, na stanowisku związanym z prowadzeniem produkcji rolnej, lub odbył staż na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obejmujący wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej, a także okres prowadzenia gospodarstwa rolnego. W stosunku do okresu programowania 2004-2006, w działaniu „Ułatwienie startu młodym rolnikom” realizowanym w ramach PROW 2007-2013, katalog dokumentów potwierdzających posiadanie stażu pracy w rolnictwie został rozszerzony.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, programując wsparcie dla młodych rolników w następnym okresie programowania, weźmie pod uwagę doświadczenia

wynikające z wdrażania dotychczasowych programów rozwoju obszarów wiejskich. Niemniej jednak należy mieć na względzie fakt, iż pozostawienie zupełnej swobody dokumentowania posiadanego stażu pracy w rolnictwie może prowadzić do potencjalnych nadużyć. Natomiast zgodnie z przepisami UE państwo członkowskie (Instytucja zarządzająca) odpowiada za zarządzanie programem i za wdrażanie go w efektywny, skuteczny i prawidłowy sposób, jak również ma obowiązek zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Wspólnoty i w tym celu wprowadza właściwe rozwiązania szczegółowe oraz wydaje odpowiednie przepisy prawne.

Zpowszechnienie

PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk